

# RELAȚIILE ROMÂNNO - CHINEZE

1975-1981

DOCUMENTE

## CUPRINS

|                            |      |
|----------------------------|------|
| Prefață                    | 5    |
| Notă asupra ediției        | 7    |
| Cuvânt înainte             | 9    |
| Foreword                   | 13   |
| Lista abrevierilor         | 19   |
| Lista documentelor         | 23   |
| List of documents          | 167  |
| Documente                  | 301  |
| Lista anexelor             | 2205 |
| Additional documents' list | 2207 |
| Anexe                      | 2209 |
| Date biografice            | 2283 |
| Indice antroponimic        | 2311 |
| Indice toponimic           | 2332 |
| Fotografii                 | 2353 |

**1979, ianuarie 9, Beijing.** TELEGRAMĂ A AMBASADEI ROMÂNIEI LA BEIJING CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE PRIVIND DEPLASAREA ÎN REPUBLICA POPULARĂ CHINEZĂ DE DELEGAȚII CU SARCINI ÎN DOMENIUL ECONOMIC.

Nr. 065031

Secret

Urgent

9 ianuarie 1979, Beijing

ora 11,00

Referitor: deplasarea de delegații cu sarcini economice în China.

La circulara M.A.E./M.C.E.C.E.I. nr. 04/07796 din 29 iunie 1978 informăm:

În semestrul II 1978 s-au deplasat în China 284 delegați din întreprinderi și organizații economice, precum și din ministere și alte instituții centrale cu sarcini în domeniul schimburilor economice româno-chineze, însumând 6.035 zile/om.

1. Din examinarea modului cum s-a desfășurat această activitate, rezultă următoarele:

a) Din volumul total al deplasărilor, un număr de 1.543 zile/om (circa 25 la sută) a fost consacrat îndeplinirii sarcinilor de promovare și dezvoltare a cooperării economice, între care menționăm: pregătirea și negocierea documentelor de colaborare economică româno-chineză, semnate cu prilejul vizitei, în țara noastră, a tovarășului președinte Hua Guofeng; discutarea și clarificarea unor aspecte tehnico-economice pentru cele peste 40 obiective de cooperare prevăzute în Protocolul de colaborare tehnică în producție din 21 august 1978; negocierea și semnarea protocoalelor pentru realizarea în China a liniei de montaj tractoare și liniei de montaj autocamioane, precum și pentru importul de mașini-unelte, primele 3 obiective (cca 53 milioane SFR.) concretizate din protocolul de colaborare în producție; examinarea problemelor tehnico-economice privind realizarea în cooperare a complexului minier.

b) Un volum important de deplasări, respectiv 2.258 zile/om (37 la sută) a fost determinat de contractarea sarcinilor de export-import și promovarea, în continuare, a schimburilor comerciale. În această perioadă, paralel cu încheierea acțiunii de contractare pe 1978 au fost impulsionate contractările pe 1979. Ca urmare, la 31 decembrie 1978, erau încheiate contracte pentru aproape jumătate din volumul de schimburi prevăzut în Protocolul comercial pe 1979, precum și contracte la export în barter și deize

libere de cca 240 milioane SFR. De asemenea, s-a asigurat participarea țării noastre la expoziția de la Beijing a principalelor țări producătoare de tractoare și mașini agricole.

c) Celelalte deplasări au fost necesitate de îndeplinirea unor sarcini contractuale privind acordarea de asistență tehnică și asigurarea activității de servire (931 zile/om, respectiv 15,43 la sută) de rezolvarea unor reclamații la mărfurile livrate (868 zile/om – 14,38 la sută), precum și de realizarea unor teme de colaborare tehnico-științifică (435 zile/om).

d) Majoritatea deplasărilor (cca 60 la sută) au fost efectuate în sectorul industriei constructoare de mașini care deține, în același timp, și cea mai mare pondere în ansamblul schimburilor comerciale și al cooperării economice româno-chineze.

e) Comparativ cu sem. I 1978, durata medie a unei deplasări s-a redus de la 27,6 la 21,25 zile, ca urmare a unei mai bune pregătiri în țară a deplasărilor de către M.C.E.C.E.I. și ministerele economice, a alcătuirii delegațiilor ținându-se seama de necesitatea prezenței atât a specialiștilor, cât și a unor persoane cu putere de decizie, a contractelor preliminare cu partenerii chinezi care au dus la o serie de clarificări, a sprijinului acordat de ambasadă și agenție pe timpul deplasării pentru soluționarea problemelor ivite.

2. Apreciem că, luate în ansamblu, deplasările s-au efectuat în perioade stabilite de comun acord cu partenerii, prin intermediul agenției economice, evitându-se cazuri de deplasare în situații conjuncturale nefavorabile.

Totodată, apreciem că delegațiile sosite la Beijing au acționat cu competență și simț de răspundere pentru îndeplinirea sarcinilor concrete ce le-au fost încredințate. Remarcăm, pentru modul de pregătire și operativitate în finalizarea acțiunilor, activitatea desfășurată de delegațiile române venite pentru contractarea fabricii de ciment, a liniei de montaj tractoare și liniei de montaj autocamioane, care în termene relativ scurte au reușit să clarifice problemele tehnico-economice, să negocieze și să semneze documentele de realizare a acestor importante obiective economice.

3. În cursul semestrului au apărut unele deficiențe care, deși sunt accidentale în raport cu activitatea de ansamblu pozitivă și rezultatele deplasărilor, necesită luarea de măsuri pentru înlăturarea lor, întrucât pot diminua eficiența acestui gen de activități. Astfel:

a) Unele delegații au venit cu 2-3 luni întârziere față de datele propuse și după intervenții repetate ale ambasadei sau ale agenției economice, ca de exemplu: delegația I.C.E. Metalimportexport – pentru contractarea exportului și importului de produse metalurgice, I.C.E. Industrialexportimport – pentru

soluționarea de reclamații și contractarea exportului de utilaj petrolier, I.C.E. Mașiniexportimport – pentru contractarea importului de cilindri laminari.

Deplasându-se cu întârziere, aceste delegații au contribuit la o aglomerare a tratativelor în ultima parte a anului trecut, apărând unele dificultăți în stabilirea graficului pentru negocieri cu partenerii chinezi.

b) În unele cazuri, delegațiile sosite au fost incomplete. Astfel, din delegația pentru simpozionul privind platforma de foraj marin a lipsit specialistul pentru instalația de foraj, din delegația I.C.E. Industrialexportimport pentru reclamații la turle instalații de foraj a lipsit reprezentantul Fabricii de Țevi Roman, furnizorul țevelor pentru turle.

Menționăm, de asemenea, că proiectantul șef pentru termocentrala de 330 MW, pe șisturi bituminoase, a sosit cu două săptămâni mai târziu decât restul delegației, nemaiputând vizita locul de amplasare a acestui obiectiv.

[...]

A.M.A.E., fond *China*, problema 212/1979, dosar 438, f. 1-2v.

## 555

**1979, ianuarie 11, Beijing.** TELEGRAMĂ A AMBASADEI ROMÂNIEI LA BEIJING CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE PRIVIND UNELE ASPECTE ALE RELAȚIILOR ECONOMICE ȘI PROBLEMA SOLDULUI BALANȚEI DE PLĂȚI ÎNTRE ROMÂNIA ȘI REPUBLICA POPULARĂ CHINEZĂ.

Nr. 065036

Secret

Urgent

11 ianuarie 1979, Beijing

ora 4,30

La 10 ianuarie a.c., la cererea noastră, am discutat la M.C.E. al R. P. Chineze cu tovarășa Gao Lu, unele probleme curente ca: urgentarea semnării contractului de cocs, impulsionarea tratativelor la utilaj petrolier, trimiterea la București a delegației chineze pentru concretizarea contingentelor de produse chimice necontractate în octombrie - noiembrie 1978 etc.

După ce ne-a comunicat că va analiza cu întreprinderile chineze problemele de mai sus, Gao Lu a ridicat din nou problema soldului balanței de plăți care, potrivit afirmațiilor sale, în loc să fie așa cum s-a promis în discuțiile anterioare, crește de la 370 milioane SFR, la sfârșitul lunii

octombrie, la 415 milioane SFR la sfârșitul lunii noiembrie, ajungând la 429 milioane SFR la 31 decembrie 1978 (față de 200 – 250 milioane SFR cât s-a apreciat că va ajunge la finele anului, pe baza graficelor de recuperare a restanțelor, întocmite de ministerele române și prezentate la M.C.E. chinez la începutul lunii decembrie 1978).

Menționăm că, începând din septembrie 1978 în toate ședințele pe care le-am avut, M.C.E. al R. P. Chineze a ridicat această problemă și a cerut insistent să se ia măsuri pentru redresarea situației.

Creșterea continuă a soldului, în ciuda intervențiilor repetate, a făcut ca în ședința din 10 ianuarie 1979, Gao Lu să facă următoarele afirmații și aprecieri:

a) Soldul cu R. S. România este mai mare decât volumul total al schimburilor cu unele țări socialiste.

b) Problema soldului a devenit din ce în ce mai gravă, afectând producția și determinând pe beneficiari să întrebe cine plătește pagubele cauzate de întârzierea livrărilor.

c) Conducerea superioară chineză acuză M.C.E. al R. P. Chineze de această stare de lucruri și de faptul că nu este în măsură să acționeze eficient pentru redresarea situației.

d) Au existat și unele persoane care au afirmat că volumul mare al schimburilor protocolate și contractate cu întreprinderile românești este fictiv, deoarece el nu se realizează, ceea ce dovedește că economiile ambelor părți nu pot acoperi acest volum.

e) Alte persoane au afirmat că singura soluție pentru lichidarea acestei situații ar fi trecerea la schimbul în devize libere, bazându-se pe informațiile primite de la agenția chineză din București, care a comunicat că au existat cazuri când au cerut la Metalimport să efectueze livrări de mărfuri conform obligațiilor contractuale și li s-ar fi răspuns să cumpere metale pe devize libere dacă vor să aibă produsele la timp. La metal, din angajamentele de 41.000 tone, cu termen în 1978, s-au livrat numai circa 6.000 tone.

f) Problema soldului poate influența volumul relațiilor pe 1980 și Acordul de Lungă Durată 1981–1985.

Am redat mai sus afirmațiile partenerului pentru a vă informa cu exactitate asupra modului cum este privită această problemă.

Desigur, am combătut corespunzător toate afirmațiile legate de „volumul fictiv al schimburilor”, de influența asupra dezvoltării relațiilor, precum și cele privind trecerea la devize libere. Am argumentat, în special, cu întârzierea mare în semnarea contractelor și cu necesitatea urgentării încheierii celor din 1979 (problemă care a constituit, de altfel, obiectul ședinței solicitate de noi) pentru evitarea repetării în viitor a situației în care

ne găsim. Am arătat eforturile mari care se fac pentru aducerea la zi a livrărilor și lichidarea soldului.

Menționăm că Partea Chineză cunoaște (din ceea ce vede în portul Constanța, precum și din cererile noastre de nave pentru transport metal, făcute la întreprinderea chineză de transport) că în timp ce se mențin restanțe mari la livrările de metal față de obligațiile contractuale pentru China, cantități importante se livrează pe devize libere.

Este de remarcat că soldul mare care s-a creat din cauza, în principal, a restanțelor repetate în livrările noastre (la metal, produse chimice și produse ale industriei constructoare de mașini) creează o stare de lucru neplăcută cu consecințe negative în acțiunea de contractare atât la import (în special cocs și metale neferoase), cât și la export (utilaj petrolier, autocamioane etc.).

Față de cele de mai sus și pentru a evita luarea unor măsuri de către Partea Chineză, cu consecințe negative asupra volumului schimburilor economice viitoare, vă rugăm a dispune măsurile de luat pentru redresarea și lichidarea cât mai urgentă a soldului creat.

Măsurile stabilite, graficele reale de livrare a restanțelor, vă rugăm a dispune să ne fie comunicate pentru a le urmări și a fi în măsură să continuăm discuțiile la conducerea M.C.E. chinez în vederea impulsivării contractării pe 1979.

(ss.) Florea Dumitrescu

(ss.) Constantin Pricop

A.M.A.E., fond *China*, problema 212A/1979, dosar 436, f. 4-6.

**1979, ianuarie 17, Beijing. TELEGRAMĂ A AMBASADEI ROMÂNIEI LA BEIJING CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE PRIVIND PROTOCOALELE INTERGUVERNAMENTALE DE COLABORARE ȘI COOPERARE ECONOMICĂ ROMÂNNO-CHINEZĂ.**

Nr. 065049

Secret

Urgent

17 ianuarie 1979, Beijing

ora 7,00

Tovarășului Constantin Oancea,  
Tovarășului Ion Stoian

La circulara dv. Nr. 7/011027 din 30 decembrie 1978, informăm:

1. În baza Acordului privind colaborarea economică și tehnică pe termen lung, semnat la cel mai înalt nivel, la 19 mai 1978, cu prilejul vizitei în China a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, au fost încheiate protocoale interguvernamentale precizând 47 acțiuni de colaborare și cooperare economică româno-chineză, din care:

– 22 acțiuni se referă la livrarea de către întreprinderile românești de instalații, subansamble și componente pentru realizarea de obiective industriale în R. P. Chineză.

– 20 acțiuni se referă la livrarea din China în România de mașini-unelte, utilaje și instalații industriale.

– 5 acțiuni privesc colaborarea în cercetare și producție sau livrarea în comun pe terțe piețe de instalații industriale.

Ulterior semnării acestor documente a avut loc un intens schimb de delegații de specialiști, pentru documentare și informare la fața locului, asupra condițiilor concrete de realizare a obiectivelor convenite, au fost transmise reciproc documentații tehnico-economice preliminare sau oferte; s-au purtat discuții de clarificare a unor probleme tehnico-economice etc., pregătindu-se trecerea la faza negocierii contractelor.

Discuțiile avute de Partea Chineză cu tovarășul prim-ministru Manea Mănescu, în luna septembrie 1978, și întâlnirea de lucru dintre președinții celor două părți în Comisia Guvernamentală Româno-Chineză de Colaborare Economică și Tehnică (8-12 decembrie 1978), au scos în evidență dorința ambelor țări de a acționa cu fermitate pentru transpunerea în practică a

prevederilor documentelor de colaborare economică româno-chineză și au prilejuit stabilirea unor măsuri concrete în acest scop.

2. Activitățile pregătitoare efectuate până în prezent, la care ne-am referit mai sus, au creat condiții pentru negocierea și semnarea în luna decembrie 1978 contractului pentru livrarea fabricii de ciment (protocol din 19 mai 1978), precum și pentru negocierea în anul 1979 a unui număr important de acțiuni de colaborare și cooperare economică, după cum urmează:

a) Definitivarea clauzelor și semnarea contractelor pentru livrarea liniei de montaj tractoare și liniei de montaj autocamioane, precum și pentru importul de mașini-unelte, obiective prevăzute în Protocolul de colaborare tehnică în producție, semnat la 21 august 1978.

Condițiile de bază și prețul pentru cele 3 obiective menționate mai sus au fost convenite în luna decembrie 1978.

b) Negocieri tehnico-comerciale privind livrarea termocentralei pe șisturi bituminoase cu agregat de 330 MW (protocol din 19 mai 1978) și livrarea instalației pentru producerea de fenol-acetonă (protocol din august 1978).

c) Se află într-o fază care ar putea permite trecerea la negocieri tehnico-comerciale, următoarele obiective prevăzute în protocolul din 21 august 1978:

– anexa 1/a: obiective ce se livrează de Partea Română: instalație pentru producerea de ierbicide; instalație pentru cord poliamidic; linia pentru producerea de sucuri și nectaruri; instalație pentru producerea pâinii;

– anexa 1/b: obiective ce se livrează la Partea Chineză: livrarea de cilindri forjați pentru laminoare la cald.; instalația pentru sodiu metalic; linia pentru fabricarea creioanelor;

– anexa 2/a: obiective ce se livrează de Partea Română: instalația pentru îngrășăminte complexe; două instalații pentru producerea sodei grele; linia pentru mobilă; proiect tehnic de modernizare a tehnologiei de laminare și prelucrare la rece a țevelor fără sudură și a țevelor pentru industria petrolieră; proiect tehnic pentru modernizarea unor laminoare de sârmă; tehnologie și echipamente pentru calcinarea dolomitei; tehnologie și echipamente pentru producerea varului activ; tehnologie și echipamente pentru stingerea uscată a cocsului;

– anexa 2/b: obiective ce se livrează de Partea Chineză: instalație pentru producerea silicogenului; instalație pentru sulfadiazină; instalație pentru hârtie igienică; instalație pentru hârtie filtru autovehicule; instalație pentru hârtie comestibilă de ambalat dulciuri; instalație pentru hârtie foto și suport hârtie foto.

3. Apreciem că în cursul anului 1980 ar putea fi negociate următoarele obiective:

a) instalațiile pentru producerea vitaminei B6 și a vitaminei A (protocol din 19 mai 1978).

b) livrarea din China de mașini-unelte (protocol din 21 august 1978).

c) livrarea de către Partea Română a: liniei pentru producerea de pufuleți (protocol din 21 august 1978, anexa 1/a); liniei de fabricare a compresoarelor pentru frigidere; liniei de fabricație a pieselor turnate pentru tractoare; liniei de fabricație a roților dințate pentru autovehicule și tractoare; liniei pentru producerea de pompe de injecție pentru motoare Diesel (protocol din 21 august 1978, anexa 2/a).

d) livrarea de către Partea Chineză de: utilaje metalurgice și utilaje pentru forjare-presare; motoare Diesel diferite; linie pentru fabricarea chibriturilor; linie pentru producerea de ascuțitori din material plastic (protocol din 21 august 1978, anexa 1/b).

4. Partea Chineză a informat că nu poate livra instalația pentru producerea sulfurii de sodiu folosind tehnologia solicitată de Partea Română (protocol din 21 august 1978, anexa 2/b).

În ce privește instalația pentru producerea de cristale de cuarț și rezonatoare de cuarț (protocol din 19 mai 1978), menționăm că negocierile ar urma să înceapă după realizarea temei de colaborare tehnico-științifică, convenită pentru acest obiectiv.

În a doua parte a anului 1978, au avut loc unele discuții tehnice și economice preliminare privind încheierea unui protocol pentru realizarea în R. P. Chineză a unui complex carbonifer, cu o capacitate de 8 milioane tone cărbune cocsificabil brut pe an. Apreciem că există posibilitatea semnării acestui protocol în prima parte a anului 1979, iar în 1980 a contractelor aferente pentru realizarea complexului carbonifer. Ținând seama de importanța și complexitatea acestui obiectiv este necesar ca organele centrale interesate să acționeze pentru urgentarea concretizării lui.

(ss.) Florea Dumitrescu

(ss.) Constantin Pricop

A.M.A.E., fond *China*, problema 212/1979, dosar 438, f. 4-6.

**1979, ianuarie 19, Beijing. TELEGRAMĂ A AMBASADEI ROMÂNIEI  
LA BEIJING CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE PRIVIND  
PLĂȚILE NECOMERCIALE ROMÂNNO-CHINEZE.**

Nr. 065068

Secret

Urgent

19 ianuarie 1979, Beijing

ora 8,30

Tovarășului Paul Niculescu, ministrul Finanțelor  
M.A.E. – Tovarășului Constantin Oancea

Referitor: plățile necomerciale româno-chineze.

I. „Cecurile de călătorie” în RMB (yuani) eliberate după data de 1 ianuarie 1979 de organele române delegaților noștri care au venit în China nu au mai fost schimbate de instituțiile bancare chineze.

În cadrul unei discuții la Banca Chinei pe această temă ni s-a precizat:

1. Informând despre ieșirea din Convenția de la Praga, privind plățile necomerciale, Banca Chinei a adus, totodată, la cunoștința Ministerului Finanțelor și B.R.C.E. hotărârea sa de a sista, începând cu 1 ianuarie 1979, emiterea de „cecuri de călătorie” în RMB (această comunicare a fost făcută tuturor țărilor parte la convenția de la Praga). B.R.C.E. a fost rugată de Banca Chinei să nu mai elibereze, de la 1 ianuarie 1979, aceste cecuri.

Banca Chinei exprimă, încă o dată, rugămintea ca organele bancare românești să nu mai elibereze cerurile menționate pentru că acestea, emise anterior de Partea Chineză, au fost anulate și retrase din circulație.

2. Până la convenirea noului sistem de efectuare a plăților necomerciale între România și China, delegații români veniți la Beijing pot folosi transferul direct prin bancă sau „cecul tras”.

3. Banca Chinei a convenit cu toate țările parte la Convenția de la Praga, cu excepția României și a R. P. D. Coreene, trecerea, de la 1 ianuarie 1979, la efectuarea plăților necomerciale în valută liber convertibilă. Întrucât delegația Băncii Chinei, care a fost în România pentru tratarea chestiunilor necomerciale, s-a întors la Beijing numai cu 3 zile în urmă, urmează ca după prezentarea concluziilor și aprobarea punctului de vedere chinez, să fim informați asupra propunerilor Părții Chineze privind perioada și locul de continuare a tratativelor.

II. Cu prilejul discuțiilor pe care o delegație TAROM le-a purtat, în perioada 12-13 ianuarie a.c., la Compania chineză de transporturi aeriene,

Partea Chineză a fost informată despre hotărârea sa, în sensul că, începând de la 1 martie 1979, decontările între companiile TAROM și CAAC se vor face numai în valută liber convertibilă. Totodată, a precizat că de la 1 ianuarie 1979 se aplică în relațiile dintre statele parte la Convenția de la Praga, cu excepția României și R. P. D. Coreene, sistemul plăților în valută liber convertibilă pentru toate operațiunile necomerciale.

(ss.) Florea Dumitrescu

A.M.A.E., fond *China*, problema 212/1979, dosar 438, f. 7-8.

558

**1979, ianuarie 25, Beijing.** TELEGRAMĂ A AMBASADEI ROMÂNIEI LA BEIJING CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE PRIVIND RELAȚIILE ECONOMICE ÎNTRE ROMÂNIA ȘI REPUBLICA POPULARĂ CHINEZĂ.

Nr. 065088  
Secret  
Fulger

25 ianuarie 1979, Beijing  
ora 9,00

Tovarășului Cornel Burtică,  
Tovarășului Ștefan Andrei,  
Tovarășului Paul Niculescu

La 23 ianuarie 1979, la solicitarea M.C.E al R. P. C., consilierul agenției noastre economice, C. Pricop, a avut o discuție cu Wang Yongsheng, adjunctul ministrului Comerțului Exterior chinez, rezultând următoarele:

a) M.C.E. al R. P. C. a fost informat de către Ambasada R. P. C. la București și de agenția sa economică asupra măsurilor luate de ministerele și întreprinderile românești pentru urgentarea livrărilor restante la exportul R. S. R. și consideră că în acest fel situația soldului bancar al cliringului se va îmbunătăți simțitor.

b) Referindu-se, în general, la necesitatea respectării obligațiilor reciproce protocolate anual, care continuă să constituie o parte importantă a schimburilor economice dintre cele două țări, ministrul chinez a insistat, în special, asupra dificultăților în sectorul metalului.

Lipsa oțelului continuă să constituie o frână importantă în dezvoltarea economiei chineze și de aceea, cantitățile de laminate protoco­late la exportul românesc sunt un ajutor important, în măsura în care livrările au loc în perioada prevăzută în protocol. Cu toate dificultățile întâmpinate în angajarea la exportul său de metale neferoase (în special cositor), M.C.E. al R. P. C. depune toate eforturile pentru a-și respecta obligațiile protoco­late la acest capitol, dacă și Partea Română va asigura livrările sale de metal, conform prevederilor din protocol.

S-au menționat, de asemenea, greutățile pe care le întâmpină Partea Chineză în procurarea unor mărfuri de reexport de pe piața devizelor libere, cum sunt cauciucul natural și bumbacul.

c) Din experiența anilor anteriori rezultă o durată mult prea mare a tratativelor de contractare a mărfurilor protoco­late anual, cu implicații negative cunoscute asupra derulării contractelor și a schimburilor comerciale în general. Wang Yongsheng consideră că sunt patru cauze care concură la întârzierea contractărilor și anume: prețul, specificația, calitatea și termenele de livrare.

- pentru stabilirea prețurilor ar trebui găsite metode care să faciliteze negocierile (el a dat exemplul Cubei, cu care M.C.E. al R. P. C. a stabilit ca la importul de zahăr, prețul contractual să fie media prețurilor din cele 11 luni precedente datei de contractare);

- pentru specificații, exportatorul trebuie să găsească căile de a satisface nevoile părții importatoare;

- eliminarea lipsurilor calitative ar veni în sprijinul întreprinderilor de comerț exterior chineze, de a plasa mărfurile românești beneficiarilor care au tot mai mult tendința de a se orienta spre piața japoneză, R.F.G., S.U.A. etc.

Defecțiunile care continuă să se mențină la unele produse românești, constituie o piedică serioasă în extinderea volumului acestor mărfuri pe piața chineză.

- prevederea în contracte a termenelor de livrare care să nu depășească anul de protocol și respectarea acestor termene au căpătat o importanță sporită în ultimul timp, datorită sarcinilor de plan tot mai mari ale întreprinderilor și a legării veniturilor oamenilor muncii de realizarea planului.

Wang Yongsheng consideră că ambele părți trebuie să găsească soluții pentru rezolvarea celor patru dificultăți arătate mai sus. El a lăsat să se înțeleagă, totodată, că la viitoarea întâlnire între cele două ministere de comerț exterior ar trebui să se discute și să se stabilească criterii de stabilire a prețurilor pe baza cărora întreprinderile să poată acționa mai ușor și să reducă durata tratativelor de contractare.

În legătură cu unele probleme curente ale contractării mărfurilor pentru 1979 (cocs, instalații de foraj, orez etc.) Wang Yongsheng a promis sprijinul său pentru urgentarea acțiunilor de contractare.

Ținând seama de importanța schimburilor economico-comerciale româno-chineze, de dificultățile pe care le întâmpinăm în ultimele luni în negocierile de contractare datorită neasigurării în întregime pentru 1979 a mărfurilor protocolate (în special la metal), menținerii unor deficiențe calitative și întârzierilor în livrare, vă rugăm a dispune:

1. găsirea de soluții pentru a se livra în întregime în 1979 contingentele protocolate de laminate de oțel și aluminiu blocuri, pentru a se putea urgenta acțiunea de contractare, inclusiv la unele materii prime;

2. impulsionarea livrărilor restante din 1978;

3. pregătirea pentru următoarea sesiune a Comisiei Mixte Comerciale a unor propuneri de criterii pentru stabilirea prețurilor mărfurilor protocolate, care să conducă la scurtarea tratativelor de contractare.

(ss.) Florea Dumitrescu

A.M.A.E., fond *China*, problema 212A/1979, dosar 436, f. 10-12.

559

**1979, ianuarie 26, Beijing.** TELEGRAMĂ A AMBASADEI ROMÂNIEI LA BEIJING CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE PRIVIND CENTRALA DE 330 MW PE ȘISTURI BITUMINOASE.

Nr. 065095

Secret

Fulger

26 ianuarie 1979, Beijing

ora 7,00

Tovarășului Constantin Oancea,

Tovarășului Ion Stoian,

Tovarășului Cornel Pânzaru

Referitor: centrala de 330 MW pe șisturi bituminoase.

La începutul lunii ianuarie a.c. a sosit în rada portului Constanța vasul Usirika, având la bord 2.000 tone șisturi bituminoase din R. P. Chineză, care urmează a fi testate în R. S. R. și, astfel, să se dea posibilitatea continuării acțiunilor de contractare a centralei de 330 MW. După informațiile noastre, până la această dată vasul nu a fost tras la dană pentru descărcare.

La probele de măcinare și ardere a șisturilor urmează să participe, potrivit înțelegerii, și specialiștii chinezi, care sunt pregătiți pentru a pleca în R. S. R. de îndată ce îi vom anunța. Ministerul Energiei Electrice al R. P. C. insistă zilnic să-i comunicăm data la care delegația sa trebuie să plece, manifestându-și nedumerirea în legătură cu tergiversarea acțiunii.

Întrucât orice altă activitate privind acest obiectiv este sistată până la obținerea probelor de măcinare și ardere, recent, Ministerul Energiei Electrice din R. P. C. ne-a întrebat dacă Partea Română își mai menține sau nu interesul pentru această acțiune.

Față de cele arătate mai sus, vă rugăm a dispune măsurile corespunzătoare pentru tragerea la descărcare a vasului Usirika și începerea cât mai neîntârziată a probelor.

Vă rugăm, de asemenea, să dispuneți să ni se comunice data cât mai apropiată la care delegația de specialiști chinezi va trebui să fie prezentă în R. S. România pentru a participa la efectuarea probelor.

(ss.) Florea Dumitrescu

(ss.) Constantin Pricop

A.M.A.E., fond *China*, problema 212 A/1979, dosar 436, f. 20.

560

**1979, ianuarie 27, București. TELEGRAMĂ A MINISTERULUI AFACERILOR EXTERNE CĂTRE AMBASADA ROMÂNIEI LA BEIJING PRIVIND UNELE PROBLEME PE LINIE ECONOMICO-COMERCIALĂ ÎNTRE ROMÂNIA ȘI REPUBLICA POPULARĂ CHINEZĂ.**

Nr. 1/00937

27 ianuarie 1979, București

Secret

Urgent

Tovarășe Ambasador,

În legătură cu unele probleme pe linie economico-comercială, ridicate de dv. în raportul de activitate al ambasadei, din partea Direcției Export-Import I din M.C.E.C.E.I., vă informăm:

a) Sunt în curs negocierile între B.R.C.E. și Banca Chinei pentru încheierea aranjamentului bancar privitor la deschiderea contului de

colaborare în producție, prevăzut la articolul VI din Protocolul de colaborare în producție, semnat la 21 august 1978;

b) A fost pregătită documentația pentru stabilirea tarifelor unitare pentru asistența tehnică, urmând ca tratativele cu Partea Chineză să înceapă imediat după primirea propunerilor de tarife ale R. P. Chineze, așa cum s-a convenit;

c) În prima decadă a lunii februarie a.c., vor începe, la Beijing, tratativele pentru convenirea noilor prețuri în franci elvețieni, pentru obiectivele industriale importate în cadrul creditelor acordate de R. P. Chineză;

d) Ministerele economice au întocmit grafice de lichidare a restanțelor a căror realizare este urmărită operativ;

e) S-au luat măsuri organizatorice care să asigure o îmbunătățire a operării navelor în portul Constanța, ce încarcă mărfuri pentru exportul către R. P. Chineză.

(ss.) Vasile Șandru

A.M.A.E., fond *China*, problema 212/1979, dosar 438, f. 9.

561

**1979, ianuarie 27, București.** TELEGRAMĂ A MINISTERULUI DE FINANȚE CĂTRE FLOREA DUMITRESCU, AMBASADOR AL ROMÂNIEI LA BEIJING, PRIVIND PROGRAMUL DE MĂSURI LUATE PENTRU ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR ECONOMICE CONVENITE DE COMISIA GUVERNAMENTALĂ ROMÂNNO-CHINEZĂ.

Nr. 025432

27 ianuarie 1979, București

Secret

Urgent

Tovarășului Florea Dumitrescu,  
Ambasadorul R. S. România la Beijing

După cum vi s-a comunicat, conducerea partidului a examinat rezultatele întâlnirii de lucru a președinților celor două părți în Comisia Guvernamentală Româno-Chineză și a aprobat un program de măsuri pentru îndeplinirea sarcinilor și obiectivelor convenite.

În legătură cu aceasta, tovarășul Paul Niculescu-Mizil consideră necesar să aveți o întrevedere cu tovarășa Chen Muhua, în care:

1. Să-i comunicați, din partea președintelui Părții Române în Comisie, componența nominală a acesteia.

2. Să exprimați satisfacția Părții Române pentru activitatea desfășurată ulterior întâlnirii președinților, menționând, în mod deosebit, semnarea contractului de livrare a unei fabrici de ciment de 3.000 tone/zi și a protocoalelor privind cooperarea în domeniul liniilor de montaj autocamioane și tractoare, etapa I.

3. În legătură cu acțiunea privind colaborarea la realizarea complexului minier Huoxian, pentru cărbune cocsificabil, Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale a invitat deja, prin intermediul Ambasadei Republicii Populare Chineze, o delegație chineză la nivel de adjunct al ministrului, pentru continuarea la București a tratativelor, pentru convenirea și semnarea Protocolului guvernamental.

4. În ceea ce privește școlarizarea personalului chinez în folosirea calculatoarelor cu utilizare de software, pentru activitatea de planificare, gestiune economică și conducere administrativă, Partea Română este de acord, în principiu, cu realizarea, urmând să se ia măsurile corespunzătoare.

5. Partea Română va lua toate măsurile pentru îndeplinirea celor convenite cu ocazia întâlnirii de lucru.

6. Să transmiteți, din partea președintelui Părții Române în Comisie, salutul său cel mai cordial.

Este bine să se folosească această întrevedere pentru a se discuta și alte probleme referitoare la activitatea de colaborare economică și tehnică româno-chineză. În mod deosebit, din proprie inițiativă, să se abordeze problema satisfacerii cererii noastre de suplimentare a livrărilor la cocs, cărbune cocsificabil și cărbune energetic.

După întrevedere, vă rugăm să informați.

A.M.A.E., fond *China*, problema 212 D/1979, dosar 439, f. 11-12.